

претенции за Босфора и Дарданелите. Тази нескривана руска империалистическа политика е била главното оръжие на русофобската пропаганда, която десетки години трови политическия живот на България. Но желанието да предпази България от едно опасно за нея съседство ли бе, което караше Фердинанда и русофобите в България да виждат в тия руски претенции и в евентуалното настаняване на Русия в Цариград и Дарданелите, едно зло, и тъй опасни ли бяха, наистина, тези руски претенции за свободата и независимостта на България, та именно ние, българите, да се явим едни от най-големите противници на тази руска политика? Нима за България бе по-малко опасно нейното евентуално включване в политическата система на германския империализъм, в една Mittel Europa и по-съвместима ли бе със свободата и независимостта на България ролята, която германизмът ѝ отреждаше да изпълнява — да бъде един коридор за германското нашествие към Цариград и Мала-Азия и да свързва по този начин Хамбург с Багдат — оста на хегемонията на германизма, който искаше да бъде над всичко в света? Или пък, ако смъртта на „болния човек“ се очакваше, макар и погрешно, да настъпи като резултат на оня исторически процес на разложение на Турската империя, който се започна от деня, когато турските орди бяха пред стените на Виена и се твърде много засили през XIX век, и най-големият брилянт на Османската империя се очакваше да падне в ръцете на някоя или някои от великите сили, защо в такъв случай съседството на една славянска страна, наша освободителка, да бъде за нас по-опасно от това на една Англия, на една Германия или на която и да било друга велика сила? Или най-сетне, защото и тази възможност не беше